Zorginnovaties en technologie (K0138)

Servicedocument – Praktijkexamen met toelatingseis

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Bijdragen aan een deskundige inzet van technologische hulpmiddelen	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt regelmatig alleen in complexe situaties en moet kunnen inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden. Zij beschikt over specialistische kennis en vaardigheden om technologische hulpmiddelen* op deskundige wijze in te kunnen zetten. Haar werkzaamheden kunnen wisselen van aard en ze moet haar handelen dan ook snel kunnen aanpassen en zo nodig doelgericht veranderingen kunnen doorvoeren. Ze beschikt over specialistische kennis en vaardigheden om in complexe (probleem)situaties creatief oplossingen te bedenken en verantwoorde keuzes te maken. * De term technologische hulpmiddel wordt gebruikt voor alle technische methoden en technieken die ingezet kunnen worden als hulpmiddel op het gebied van wonen, zorg en welzijn in de gezondheidszorg en welzijnssector, zowel voor zorgprofessionals als voor cliënten.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig of in teamverband. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden. Zij signaleert veranderende behoeften en wensen van cliënten* m.b.t. het gebruik van technologische hulpmiddelen en geeft deze door aan haar leidinggevende of het (multi)disciplinair team. Ze handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op en zo nodig bespreekt ze knelpunten en oplossingen met het (multidisciplinaire) team of een leidinggevende. Wanneer nodig consulteert ze deskundigen. * De term cliënt wordt gebruikt voor zorgvrager, patiënt, naastbetrokkenen, mantelzorgers, vrijwilligers, ouders, verzorgers, familie, vrienden, wettelijke vertegenwoordigers, het cliëntsysteem en directe naasten.
Examenvorm:	Praktijkexamen met toelatingsfase Het praktijkexamen met toelatingsfase is een afsluitende praktijktoets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens het examen wordt beoordeeld of de kandidaat zelfstandig en volgens de gestelde normen kan functioneren in een realistische beroepssituatie.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Levert een bijdrage aan de deskundige inzet van nieuwe technologische hulpmiddelen	De beginnend beroepsbeoefenaar draagt bij aan technologische initiatieven, bespreekt nieuwe ontwikkelingen, houdt wet- en regelgeving bij, deelt kennis en levert input voor organisatievisie en beleid rondom technologie.	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt actief mogelijkheden om kennis over technologische hulpmiddelen op te doen, gebruikt gerichte feedback, zet inzichten functioneel in en motiveert anderen doelbewust over beleid en visie.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een bijdrage geleverd aan de deskundige inzet van technologische hulpmiddelen.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Past technologie op een ethisch verantwoorde manier toe	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt of technologische hulpmiddelen voor een cliënt gewenst of noodzakelijk zijn, bespreekt ethische dilemma's met betrokkenen en onderbouwt haar keuze.	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt samen met cliënt en betrokkenen de impact, raadpleegt collega's, houdt wet- en regelgeving en organisatiebeleid aan, en leidt gesprekken zorgvuldig.	De beginnend beroepsbeoefenaar handelt ethisch verantwoord met technologische hulpmiddelen en maakt daarbij afgewogen keuzes ten aanzien van zorgkwaliteit, vrijheid en privacy voor de cliënt.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Bespreekt het gebruik van technologische hulpmiddelen met de cliënt	De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt met de cliënt diens wensen, behoeften en mogelijkheden rondom technologische hulpmiddelen en onderzoekt samen welke inzet past bij de organisatie.	De beginnend beroepsbeoefenaar combineert informatie zorgvuldig, legt inzetmogelijkheden begrijpelijk uit en toont begrip voor de cliënt. Zij bespreekt voor- en nadelen, beslist samen realistische keuzes en noteert deze.	De inzet van technologische hulpmiddelen sluit aan bij de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt en bij de mogelijkheden van de organisatie.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Stabiliseren en/of verbeteren van de kwaliteit van leven	De beginnend beroepsbeoefenaar probeert gegeven de situatie het maximaal mogelijke welzijn te bereiken, vergroot samen met de cliënt zelfstandigheid, veiligheid en zelfbeschikkingsmogelijkheden.	De beginnend beroepsbeoefenaar schept effectieve kansen voor gebruik van technologische hulpmiddelen, maakt duidelijke afspraken met betrokkenen, voorziet tijdig informatie en evalueert regelmatig zorgvuldig.	De technologische hulpmiddelen worden ingezet zodat de kwaliteit van leven van de cliënt stabiel blijft en waar mogelijk verbetert.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Geeft voorlichting en advies aan cliënten over technologische hulpmiddelen	De beginnend beroepsbeoefenaar geeft voorlichting en advies over technologische hulpmiddelen, past maatwerk toe, laat het gebruik zien, verduidelijkt informatiemateriaal en beantwoordt vragen.	De beginnend beroepsbeoefenaar reageert duidelijk op de cliënt, gebruikt woorden en uitdrukkingen correct, legt zaken begrijpelijk uit en adviseert anderen met overtuiging.	De cliënt kan het technologische hulpmiddel correct gebruiken nadat de beroepsbeoefenaar voorlichting, uitleg en begeleiding heeft gegeven.

Werkproces: D1-K1-W6			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Werkt multidisciplinair samen m.b.t. de inzet van technologische hulpmiddelen	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt de inzet van technologische hulpmiddelen af met interne en externe collega's, leidinggevende en ketenpartners. Zij bespreekt takenverdeling, eisen en prioriteiten om een compleet beeld te vormen.	De beginnend beroepsbeoefenaar voert tijdig overleg en bouwt een professionele samenwerking met alle betrokkenen. Zij formuleert haalbare doelen, zoekt overeenstemming en bespreekt knelpunten actief om oplossingen te vinden.	De inzet en het gebruik van technologische hulpmiddelen zijn multidisciplinair afgestemd binnen het samenwerkingsverband, zodat de betrokkenen gezamenlijke invulling geven aan besluitvorming en uitvoering.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K2

D1-K2: Bijdragen aan innovatie en de invoering van technologische hulpmiddelen	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt regelmatig alleen in complexe situaties en moet kunnen inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden. Zij beschikt over specialistische kennis en vaardigheden om bij te kunnen dragen aan de invoering van technologische hulpmiddelen. Haar werkzaamheden kunnen wisselen van aard en ze moet haar handelen dan ook snel kunnen aanpassen en zo nodig doelgericht veranderingen kunnen doorvoeren.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig of in teamverband. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het werk van anderen. Zij onderzoekt de voor- en nadelen van het gebruiken van een technologisch hulpmiddel en licht haar collega's, leidinggevende en/of het multidisciplinair team hierover in. Ze handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op en zo nodig bespreekt ze knelpunten en oplossingen met het (multidisciplinair) team of een leidinggevende. Wanneer nodig consulteert ze deskundigen.
Examenvorm:	Praktijkexamen met toelatingsfase Het praktijkexamen met toelatingsfase is een afsluitende praktijktoets met een aanvullende toelatingseis. De kandidaat kan pas deelnemen wanneer aan vooraf bepaalde voorwaarden is voldaan. Tijdens het examen wordt beoordeeld of de kandidaat zelfstandig en volgens de gestelde normen kan functioneren in een realistische beroepssituatie.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K2-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Levert een bijdrage aan zorginnovatie en onderzoek m.b.t. technologie	De beginnend beroepsbeoefenaar levert zo nodig een bijdrage aan het ontwerpen, ontwikkelen en/of implementeren van technologische hulpmiddelen in de zorg en participeert in onderzoek.	De beginnend beroepsbeoefenaar stelt gerichte vragen, gebruikt betrouwbare bronnen en brengt informatie gestructureerd samen; zij houdt nauwgezet rekening met wet- en regelgeving en trekt logische conclusies.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft aspecten rondom het ontwerp, de ontwikkeling en/of implementatie van een technologisch hulpmiddel in kaart gebracht.

Werkproces: D1-K2-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Geeft voorlichting, advies en instructie aan collega's	De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt voorlichting, advies en instructie voor over technologische hulpmiddelen, bepaalt leerdoelen en kiest geschikt materiaal. Zij legt toepassingen, voor- en nadelen uit en controleert overdracht via vragen.	De beginnend beroepsbeoefenaar geeft duidelijke instructies voor technologische hulpmiddelen, controleert proactief of voorlichting en advies aansluiten bij organisatie- en teambehoeften en verifieert regelmatig of informatie correct is overgebracht.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft passende voorlichting, advies en instructie gegeven over het gebruik van technologische hulpmiddelen, zodat collega’s dit doelgericht kunnen toepassen.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen (gefaseerd)	Het exameninstrument bestaat uit twee fasen: • **Fase 1 – Toelatingsfase (beoordeling via bewijsproduct)** • **Fase 2 – Praktijkexamen (beoordeling via observatie)** **Fase 1 – Toelatingsfase** In deze fase worden specifieke werkprocessen beoordeeld aan de hand van een ingeleverd bewijsproduct (bijvoorbeeld een verslag, analyse of uitgewerkte opdracht). Per werkproces wordt het oordeel **Voldaan / Niet voldaan** toegekend. • Er worden geen punten toegekend. • Deze fase telt niet mee voor het eindcijfer. • Deze fase maakt geen onderdeel uit van de cesuurbepaling. • De student wordt alleen toegelaten tot Fase 2 wanneer alle betreffende werkprocessen met ‘Voldaan’ zijn beoordeeld. **Fase 2 – Praktijkexamen** In deze fase worden werkprocessen beoordeeld op basis van observatie van het handelen in een realistische beroepssituatie. Beoordeling gebeurt aan de hand van een puntenschaal: • **O = onvoldoende (0 punten)** Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals verwacht in de beroepspraktijk. • **V = voldoende (1 punt)** De uitvoering voldoet aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. • **G = goed (2 punten)** De uitvoering is bovengemiddeld en overstijgt het basisniveau. Alle behaalde punten in Fase 2 worden bij elkaar opgeteld. Op basis van de vastgestelde cesuur wordt de slaag-/zakbeslissing en het eindcijfer bepaald.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen (Fase 2)	Het praktijkexamen (Fase 2) bestaat uit het uitvoeren van beroepshandelingen in een realistische of gesimuleerde beroepscontext. De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes of uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en vormt geen afzonderlijk beoordelingsonderdeel. De beoordeling is uitsluitend gebaseerd op: • De geobserveerde uitvoering, en • Het gerealiseerde eindresultaat.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Het examen bestaat uit twee fasen. Fase 1 is de toelatingsfase en hoort bij het eerste examenmoment. Alle toelatingsopdrachten moeten met Voldaan zijn beoordeeld voordat de student aan fase 2 mag deelnemen. Fase 1 levert geen punten of cijfer op.

Fase 2 wordt verdeeld over de onderstaande examenmomenten. Het overzicht vermeldt per moment de werkprocessen, opdrachten en het maximaal te behalen aantal punten. De school registreert de momentcijfers afzonderlijk en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Controleer vóór iedere afname van fase 2 of aan de toelatingsvoorwaarden is voldaan. De herkansingsregels en de geldigheid van eerdere resultaten volgen de examenregeling van de school.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W3, D1-K1-W4	3, 4	24
2	D1-K1-W5, D1-K1-W6	5, 6	24
3	D1-K2-W2	8	12

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl